

Jozef in Egypte

Toneelstuk voor klas 3

**Oene Schreuder
Vrije School Wageningen**

Jozef in Egypte

Spelers: Jozef
Vader Jakob
11 broers waaronder: Benjamin
Juda
Simeon
De Farao
Twee dienaren (naast de troon)
Één Gevangenisbewaarder
Twee huismeesters (serveren/tafel)
3 karavaan kooplieden

Eerste deel: "bij de put"

Spelers: Elf broers- Jozef- Kooplieden

11 broers: Daar is Jozef met zijn praatjes en zijn dromen
Laat hem hier maar een komen
In de put met die man
Daar wordt hij wakker van!

(Jozef wordt vastgepakt en in de put neergelaten)

Broers: Kijk, daar komen kooplieden
Laten die wat voor hem bieden
Dan kan die mee met de karavaan
En als slaaf door het leven gaan.

Kooplieden: Voor zo'n jongeman
Bieden wij dit bloedgeld an;
Geef hem hier we binden hem vast
Van hem hebben jullie nooit meer last!

(Jozef wordt vastgebonden en gaat achter de kooplieden aan)

Verteller: En zo werd Jozef op een barre tocht door de woestijn gesleept naar vreemde verre landen.
In Egypte werd hij als slaaf aan Potifar, een vooraanstaand man, verkocht, maar zijn vrouw deed Jozef in de gevangenis belanden.
Eens hielp hij daar de bakker en de opperschenker van de Farao met het uitleggen van hun dromen. Nu echter had de Farao zelf twee voor hem onverklaarbare dromen. Wijze mannen en waarzeggers werden erbij gehaald maar niemand kon uitleg geven totdat Jozef uit de gevangenis gehaald werd en voor de Farao geleid.

(Gevangenisbewaarder brengt Jozef)

Tweede deel

Spelers: Jozef – farao - dienaren.

(Jozef knielt voor de farao)

Farao: Jozef, vertel mij de betekenis van mijn dromen
Uit de Nijl zag ik eerst zeven vette koeien komen
Daarna zeven magere dieren,
Die de vette opvrat en als gier.
Ook zag ik hoe zeven volle korenaren
Verstonden werden door zeven die dor en onrijp waren.

Jozef: In de beelden van uw dromen
Vertel God, wat er over het land gaat komen:
De oogst van de eerste zeven jaren
Zal overvloedig zijn en groot
Dan volgen er zeven jaren van armoe en erge hongersnood!

Farao: Als mijn dromen hiervoor staan
Moeten we nu vast graan opslaan
En bewaren in grote schuren
Zolang de rijke jaren zullen duren.
Voor het uitvoeren van dit grootse plan
Ben jij de aangewezen man
Ik zal je maken tot onderkoning
Als teken schenk ik jou dees ketting en dees ring

(Farao stijgt van troon af. Jozef zit geknield en krijgt eerbewijzen om en aan. Jozef bestijgt de troon- Farao gaat af.)

Derde deel

Verteller: Jozef reisde door het hele land en hoopte het koren op in grote schuren.
Er was zoveel koren als zand in de zee.
Maar na zeven jaren van overvloed kwamen de zeven jaren van hongersnood.
Niet alleen uit Egypte kwam men naar Jozef maar ook uit omliggende landen, want
overal was honger, honger, honger.
Ook in het land van Kanaán heerste honger. Maar toen vader Jakob vernam, dat er in
Egypte koren te krijgen was sprak hij tot zijn zonen:

Jakob: O zonen, trek naar het Egypteland
Neemt ezels en kamelen ter hand
Koop daar zakken vol met koren
Anders gaat ons leven al verloren!
Alleen benjamin, de jongste blijft bij mij

(Jakob pakt benjamin bij de hand)

Tot de anderen:
God staat jullie op deze reis terzij!

(de broers gaan op weg – zakken op de rug)

Verteller: Na een lange tocht door de woestijn bereiken de tien broers de stad waar Jozef onderkoning was. Zodra zij zich vertoonden aan zijn hof, herkende Jozef zijn broers, maar hij deed of zij vreemden voor hem waren en sprak tot hen:

Jozef: Jullie komen uit het land van Kanaän
Maar niet voor koren of voor graan
Dat hebben jullie maar verzonnen
Jullie zijn vast en zeker spionnen!!

(Broers deinzen angstig achteruit, maar komen terug en zeggen:)

Broers: Neen, o edele heer, spionnen zijn wij niet
Wij zijn tien broers zoals ge ziet;
Een van ons, de jongste is er niet bij
Onze vader gaf hem voor deze reis niet vrij
Een ander is heel lang geleden
Door een ongeluk overleden.....!

(Jozef staat op en roept:)

Jozef: Dienaren grijpt hen, bindt hen snel
In het gevang met dat bedriegerstell!!

Verteller: De tien broers werden in de gevangenis gezet; daar spraken ze vol berouw tot elkaar:

Broers: Ach, het is allemaal onze eigen schuld
Met welk een angst hebben we Jozefs hart vervuld
Toen we hem in de put neer lieten gaan
En later als slaaf aan een karavaan
Verkochten- Het waren daden o zo laf
God geeft nu hiervoor zijn straf!

Verteller: Maar na drie dagen kwam Jozef bij hen en sprak:

Jozef: Neemt koren en voor de ezels voer
Ga naar uw land en haal uw jongste broer
Hebt voor hem de grootste zorg!
Simeon echter blijft hier als borg!
Hij blijft hier in het gevang!
Wacht met terugkeren niet te lang!

Verteller: Na een lange tocht door de woestijn werden negen van de tien zonen terug bij vader Jakob. Daar ontdekten ze tot hun grote verbazing en schrik, dat het geld bestemd als prijs voor het graan boven in hun zakken lag. Ook vertelde ze aan hun vader dat nu ook Benjamin ten spoedigste mee terug moest keren om te bewijzen dat ze de waarheid spraken.

Jakob (sprak met droefheid en tranen in zijn stem):
Och, welk een ongeluk is over mij gekomen
Al mijn zonen worden mij ontnomen.
Eerst is Jozef verongelukt – Simeon gevangen
In Egypte- en nu wordt benjamin mij nog ontrukkt!

Verteller: Maar de hongersnood en droogte bleven aanhouden en toen al het Egyptische koren op was zei Jakob:

Jakob: Ga ten tweede male om graan te halen
Krijg ook Simeon weer vrij
Alleen benjamin – Jij blijft bij mij!!

(Jakob neemt Benjamin bij de hand)

Juda: (komt naar voren)
Och vader wilt toch horen
Zo krijgen wij nooit het koren
Want, zo sprak daar de onderkoning:
Treedt zonder Benjamin niet tot mijn woning

Jakob (berustend):
Neemt Benjamin dan mee op reis;
Zorgt goed voor hem en handelt wijs!

Verteller: En zo trokken de broers op weg met Benjamin in hun midden. Aangekomen in Egypte gingen zij dadelijk naar het paleis van de onderkoning. Dit maal werden ze vriendelijk ontvangen door de huismeesters van de onderkoning, en deze leidden hen verder naar een eetzaal waar een tafel gedekt stond voor een feestmaal. Ook Simeon werd door de gevangenisbewaarder vrijgelaten en hij voegde zich bij zijn broers!
(Broers blijven bij de tafel staan!)
Jozef verscheen en nodigde hen aan tafel en zette hen op een rij van de oudste tot de jongste, met Benjamin op de stoel naast zich. De broers verbaasden zich hierover en toch herkende geen van hen hun broer Jozef.
Toen begon Jozef te vragen:

Jozef: Leeft jullie vader nog is hij gezond?

11 broers: ja Heer, hij hoedt zelf de schapen
nog van morgen tot de avondstond!

Jozef (wijzend op Benjamin):
En is dat jullie jongste broer Benjamin?

10 broers (kijkend naar Benjamin):
Ja Heer, wij brachten hem mee, maar tegen vader vaders zin

Verteller: Jozef stond plotseling op en keerde zich af van zijn broers, zodat ze hem niet zagen en hij weende om het terugzien van Benjamin. Nadat hij zijn gezicht had gewassen, keerde hij terug en sprak tot de huismeesters:

Jozef: Breng de spijzen hier aan tafel

Verteller: En zij aten onder veel vreugde het maal en zij hieven elkaar de drinkbekers toe. Ondertussen werden de zakken weer met graan gevuld door des konings dienaren en Jozef had bevel gegeven om weer het geld terug te stoppen in de zakken van elk van de broers. Bovendien moest zijn eigen zilveren beker in de zak van de jongste gestopt worden. (dienaar haalt beker van tafel).
Jozef had een plan daarmee, want hij wilde na Simeon de eerlijkheid en broederschap voor de tweede keer op de proef stellen.
De broers haalden na de maaltijd de zakken op en keerde nu met Simeon weer naar huis. (rondgang 11 broers)
Maar ze waren nog niet ver buiten de stad toen Jozef hen liet in halen door zijn soldaten-dienaren en deze riepen hen na:

Dienaren: Waar is de beker, gestolen van mijn Heer?
 Gij maak u zelf te schande keer op keer.
 Doch nu krijgen we de dief te pakken!
 Opent allen uwe zakken!

11 Broers: Nooit en nooit zouden wij iets stelen,
 wij volgen uw bevelen.
 Kijk gerust in onze zakken graan;
 Als slaven zullen wij met u gaan
 Wis en zeker
 Is bij geen van ons de zilveren beker!

Verteller: De dienaren begonnen bij de graanzak van de oudste en zo zochten zij alle zakken af... Tenslotte vonden zij bij Benjamin de zilveren beker van de onderkoning. De dienaren aarzelden niet en voerden de 10 broers dadelijk terug naar het paleis van Jozef. Toen ze daar opnieuw hun opwachting hadden gemaakt vroeg Jozef aan zijn dienaren:

Jozef: Bij wie vond gij des konings kelk,
 Toen gij keek in de zak van elk?

Dienaren: O edele heer, het was bij deze
 (zij wijzen allebei op Benjamin)

Jozef: De andere hebben niets te vrezen
 Zij kunnen naar huis toe gaan
 Maar benjamin blijft bij mij als slaaf voortaan!
 (Jozef pakt Benjamin naar zich toe).

Juda (zet een stap naar voren en zegt smekend):
 Doet onze vader dit nooit aan
 Zonder Benjamin zal hij zeker doodgaan
 Zo het is Heer koning naar de zin
 (krachtig) Neem liever mij in plaats van Benjamin!

(Juda gaat weer tussen zijn broers staan).

Verteller: Toen Jozef aldus merkte, dat zijn broers Benjamin trouw bleven en zij hun leven gebeterd hadden, besloot hij zich aan hun bekend te maken. Maar eerst liet hij hen omdraaien en Jozef ontdeed zich van zijn koninklijke tooi en sprak vervolgens met luide stem:

Jozef: Ik ben Jozef!
 Ik ben Jozef kijk mij aan
 Jullie ware broer zie je voor je staan
 Eens hebben jullie mij verkocht
 Maar God beschermde mij op m'n tocht.
 Kom, wat wachten jullie daar?
 Laten ons samen zijn, 12 broeders bij elkaar!
 (Omarming der broeders)

Alle andere spellers komen er bij en roepen:
 Hoera, hoera
 Langleven koning Jozef en zijn broeders!!

Slotlied (met fluit)

Verteller:

Jakob en alle vrouwen en kinderen van de broers werden naar Egypte gehaald; er was een innige ontmoeting tussen vader en zoon.

Jozef beloofde goed voor hen allen te zorgen want er restten nog vijf jaren van hongersnood. Alles was weer goed gekomen en de oude Jakob kon nu rustig sterven, want hij had zijn dierbaarste zoon levend teruggezien.

Bij zijn sterfbed sprak Jakob tot Jozef:

Gezegend zijn jouw zonen en het volk van Israël! Maar eens zullen jullie met het volk moeten terugkeren door de dorre zandwoestijn naar jullie vaderland Kanaän!

Einde